

30 ár sum útróðrarmaður:

Tað var nógv meira fiskur tá

— Tað var nógv meira fiskur, tá eg byrjaði at rógva út fyri 30 árum síðani. Hóast umstøðurnar í dag eru munandi betri bæði hvat viðvíkur útgerð og agni, so finga vit umleið helvtina meira av fiski uppá linuna tá.

Soleiðis sigur tann 58 ára gamli tverámaðurin, Dánjal Jákup Jensen, sum hevur verið á sjónum alt sitt liv — og bert hendingaferð arbeitt á landi fyriløn.

Tað gongur ikki dagur, at vit ikki siggja umrødd tí bløðum fólk, feleg og stovnar, sum hava einhvønn merkisdag.

Sosialurin hitti í farna mánað Dánjal Jákup Jensen á máli. Tað eru í ár 30 ár síðani, at hann keypti sín fyrsta útróðrabát og fór at rógva út av Tveroyri. Ikki gjørdi Dánjal Jákup nógv hóvasták burtur úr hesum merkisárinum, men vit finga eitt hugnaligt prátt afturvið einum kaffimunni.

Við Galatheu 14 ára gaml

Tað var í árinum 1949. Dánjal Jákup var bert 28 ára gaml og hevði brennandi hug til sjógvín. Hann var vorðin sjúkur, men var nú so dánt komin fyrri seg aftur. Dánjal Jákup greiðir sjálvur frá:

— Eg fór longu til sjós sum 14 ára gaml. Fyrst við sluppini Galatheu. Tey fyrstu árin frá 1936 til 1939 var eg fiskari. Í 1940 fór kokkurin til tuberklakanningar í Hoydølum, og tað visti seg at hann var sjúkur. Nú fór eg so við aftur Galatheu — hesaferð sum kokkur.

Eftir hesi fyrstu árin á sjónum varð Dánjal Jákup greiðir yvir eitt: at hansara framtíð var á sjónum. Men alt skuldi ikki ganga heilt sum ætlað.

Fekk smittuna

Eftir at hava verið við gamla Leivi Óssursyni og við Rankanum bæði undir Íslandi og eystanfyrri, var

hann í 1948 noyddur at fara í land í Vestmannaoyggjunum.

— Hetta var mænubresturin, sigur Dánjal Jákup. Eg fekk smittuna og mátti tí fara í land, og úr Vestmannaoyggjunum fór eg til Føroya.

— Eg kom tianbetur so dánt yvir sjúkuna. Hugurin til fisk var framvegis góður. Meðan eg var til sjós, hevði eg havt eitt serliga opið eyga fyri heimaútróðrinum, og tað skuldi tíðin so fara at vísa.

Sjógvurin dróg meira og meira. Ta fyrstu tíðina var Dánjal Jákup út at rógva við gamla Eliassen. Teir royndu við kalvalinu.

Keypti bát

— Hetta smittaði, sigur hann víðari. Fepurin kom á meg, og meðan eg var staddur í Klaksvík og sá allar bátarnar liggja har, spurdi eg meg fyrri, um teir vóru til selu, og hvat teir kostaðu.

Úrslitið varð, at Dánjal Jákup Jensen keypti sín fyrsta bát. Hesa lötuna minnst hann serstakliga væl og greiðir soleiðis frá:

— Tað var ein 12 tonsari, og hann kostaði 15.000 kr. Tað var áhaldandi ódnarveður í 14 dagar, og eg slapp ikki til Suðriar. Tá eg so tók olju frá Jens Klæmint Isaksen og skuldi halda leiðina til Tveroyrar, segði hann við meg:

— Dánjal Jákup, nú selja klaksvíkingar bátarnar, men sanniliga, einaferð vilja teir keypa bátarnar aftur. Lit á míni orð.

Tað skuldi eisini vísa seg at vera rætt. Tí seinni keyptu klaksvíkingar fleiri av bátunum aftur.

Brimnes

Dánjal Jákup hevði sín fyrsta bát, Hóp, til 1957. Hann seldi tá bátin til Toftir. Hesin báturin sakk fyrri fimm árum síðani.

Í 1957 keypti Dánjal sín núverandi deksbát, tað er tann snotuligi 18 tonsarin, Brimnes, ið kostaði 28.000 krónur. Hesi seinna árin hevur báturin fingið fleiri umvælingar. Hann hevur

fingið nýggjan motor, nýtt stýrhús, nýggjar oljutangar og línuspæl og fimm oljutrýstsnellur ísettar. Alt í alt hevur hetta kostað nakrar hundraðtúsund krónur.

Lina og snella

Dánjal Jákup hevur øll síni ár róð út av Tveroyri. Um veturin róði hann út við toskalinu og við kalvalinu um summarið. Hesi seinastu 10 árin hevur hann eisini roynt við snellu á Norðhavinum frá mars til apríl og annars um summarið, tá møguleiki var at fáa nakað av upsa.

Dánjal Jákup heldur fyrri, at tað er minni fiskur at fáa í dag, enn tað var fyrri 30 árum síðani. Tá brúkti ein ofta trý stykki av linu og fekk um 150 pund uppá stampin. Í dag brúkar ein fyra til fimm stykki og liggur tað um 100 pund uppá stampin.

Kemur og fer

Tað er annars ógvuliga upp og niður ár frá ári. 1977 var eitt gott ár við linu. Tá lógu menn millum 150 og 200 pund uppá stampin. Hetta var hýsa og roynt varð heilt inni á grunninum. Í dag er hýsan burtur.

Sjálvr heldur Dánjal Jákup, at tað er ringt at siga nakað um orsekina til at hýsan er burtur nú, tí hon hevur verið burtur fyrr og er komin aftur. Tað er einki ávist tíðarskeið ímillum, tá hýsan kemur og fer.

1969 var eitt gott hýsarár. Men árið eftir var hýsan vekk. Tað var um tað mundið, at markið varð flutt út á 12 fjórðingar. Fleiri bóru ótta fyrri, at markið var orsøkin til, at hýsan var horvin. — Eg ivist tó í, at nakar veit við vissu, hví hýsan kemur og fer, eiheldur fiskifrøðingarnir, leggur Dánjal Jákup afturat.

Góvu bretum

skuldina — men!

— Sum heild er fiskiskapurin minkaður. Fyrr finga

bretar skuldina, men eg haldi ikki tað hevur vist seg at bata nógv, nú teir eru heilt burtur, sigur hann víðari. Tað er harafturimóti onkur, sum heldur, at tað var fult so gott, at bretar lógu við sinum stóru bobbens og gróvu botnin upp og knústu skeljar, sum fiskurin síðani savnaðist um.

Hvat viðvíkur upsa-fiskiskapinum, so hevur hann heilt miseydnast í ár.

Vanligt hevur verið at sagt, at tað er sum at fara út í hjallin, tá tverámenn fyrr royndu eftir upsa eystur úr Tveráfirði.

Gevst ikki

Tað eru teir, sum meina, at síðani føroysku trolskipini mistu Ísland og aðrar leiðir at fiska á, og hava lagt seg á okkara egnu leiðir, er blivið minni til av upsa enn fyrr til snelluna.

Spurdur um hann ætlar at gevast við útróðrinum skjótt, sigur Dánjal Jákup, at hann plagdi at siga við seg sjálván, at hann skuldi »hanga« í, til hann hevði róð út í 30 ár. Tað er so farið, men kortini fái eg at royna nakað enn.

— Nú eigi eg bátin og hóast tað kann vera trupult at fáa fólk við sær, so havi eg fingið oljutrýstsnellur, og tá ber til at fara út einsamallur.

Misnøgður við Ráfiskagrunnin:

Flakavirkini skuldu goldið prís og studning beinleiðis

Dánjal Jákup Jensen er ónøgður við skipanina við Ráfiskagrunninum. Hann sigur, at í dag fáa flakavirkini útgoldið lønina beinleiðis frá flakavirkjunum, meðan útróðrarmenn harafturimóti fáa sína úrtøku slongda bæði

seint og tíðliga.

— Útróðrarmaðurin er hann, sum fyrst má út í arbeiði at skaffa rávøru úr havinum til flakavirkini at arbeiða. Og hann er tann samfelagsborgari, sum verður goldin seinast.

— Eg haldi, at bæði

studningurin og prísurin skuldi verið goldin samstundis frá flakavirkjunum. So kundu flakavirkini fingið studningin aftur frá landinum, ístaðin fyrri, at tað eru vit, sum skulu biða.

